

LEGAL UPDATE

Auteursrechten verplicht over naar de aanbestedende dienst? Het kan!

Datum: 13 mei 2019

In een [arrest](#) van afgelopen 25 april geeft het Gerechtshof Den Haag inzicht in de mogelijkheden voor een aanbestedende dienst om auteursrechten op te eisen.

De Staat heeft in deze zaak een aanbesteding uitgeschreven voor het verwerken van (satelliet)radardata tot deformatiekaarten (om beweging van de bodem en deformatie van infrastructuur statistisch te schatten). Op de aanbestede opdracht waren de ARVODI-voorwaarden van toepassing waarin staat dat alle auteursrechten ten aanzien van de resultaten van de opdracht aan de Staat moeten worden overgedragen. De Staat wilde de resultaten vervolgens ook openbaar maken.

SkyGeo, een bedrijf dat data van satellieten analyseert en verwerkt, is het niet eens met deze voorwaarde en legt hier een boel argumenten voor op tafel. Zo zou de voorwaarde in strijd zijn met de Wet hergebruik overheidsinformatie (Who), de Wet openbaarheid van bestuur (Wob), algemene beginselen van behoorlijk bestuur, het Handvest van de Europese Unie en het aanbestedingsrecht (met name het proportionaliteitsbeginsel, uitgewerkt in de Gids proportionaliteit).

Het gerechtshof oordeelt dat de Who of de Wob de Staat niet verbieden om van inschrijvers te vragen auteursrechten over te dragen of om de resultaten openbaar te maken. Ook handelt de Staat niet in strijd met de beginselen. Op het evenredigheidsbeginsel gaat het hof wat uitgebreider in. In het kader van het evenredigheidsbeginsel moet een belangenafweging plaatsvinden. Het belang van de Staat om onbelemmerd gebruik te kunnen maken van data en deze ook openbaar te kunnen maken, moet worden afgewogen tegen het bedrijfsbelang van SkyGeo. Gezien de publieke taak en rol als algemene belangenbehartiger, heeft de Staat er een redelijk belang bij om te beschikken over de deformatiekaarten en om deze openbaar toegankelijk te maken. Ook heeft de Staat voldoende duidelijk gemaakt dat de openbaarmaking niet verder gaat dan nodig om de doelen te realiseren. Tot slot heeft de Staat voorafgaand aan de aanbesteding een marktconsultatie gehouden en het ontwerp van de aanbesteding zo aangepast dat meer ruimte blijft voor commerciële exploitatie van satellietdata. De Staat handelt volgens het hof daarom niet in strijd met het evenredigheidsbeginsel. Hoewel niet expliciet genoemd, lijkt het gerechtshof hiermee ook het aanbestedingsrechtelijke proportionaliteitsbeginsel te bedoelen.

Daarnaast vindt het gerechtshof van belang dat SkyGeo en andere inschrijvers de keuze hebben om al dan niet op de aanbesteding in te schrijven. De winnaar ontvangt een vergoeding voor de werkzaamheden, waar tegenover staat dat eventuele auteursrechten op de resultaten van de werkzaamheden overgedragen moeten worden. Als SkyGeo de voorwaarden niet wil accepteren, kan zij ervoor kiezen niet in te schrijven.

Auteursrechten moeten op grond van paragraaf 3.9.1.2 van de [Gids Proportionaliteit](#) dus zoveel mogelijk worden gerespecteerd, maar uit dit arrest blijkt dat de aanbestedende dienst desondanks in sommige gevallen kan verlangen dat deze rechten worden overgedragen.

Dit is een Legal Update van het team Aanbestedingsrecht.

Voor meer informatie:

Walter Engelhart
+ 31 30 25 95 572
walterengelhart@vbk.nl